

SZILÁGYYSOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2:50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

József, a borbély.

Leközzöljük ezt az értékes megvilágítási cikket, amely a valóra tapint, rá az érthetetlen gondolkodásra, amikor az oly nagy és kiemelkedő nemzeti szerepre hivatott magyar iparos — különösen — kisiparos osztály egy része önmaga igyekszik saját foglalkozásának és társadalmi helyzetének jelentőségét és tiszteletreméltóságát devalválni és amikor az ipari pályákra való lépéstől az ifjuság bizonyos érthetetlen és nemzeti szempontból oly mérhetetlenül káros huzódózással.

Nevezzük egyszerűen Józsefnek azt a férfit, akit egyik erdélyi városban néhány nappal ezelőtt háromévi börtönre ítélték. József borbély volt s naponként udvariasan, finoman borotvált. Haját vágott, bajuszt igazított s mindezt olyan tökéletességgel, ahogy csak az igazi mesterek tudnak bánni az anyaggal, amit a kezükre bízunk. A fodrászboltba csupa író, színész és más művész járt s a közeli szerkesztőségben sokszor hallszott az ugratás: — Ha ugy tudnál irni, ahogy József borotvált!

És tisztelték Józsefet. A vendégei szerették, a mestere pedig, akié a műhely volt, kénytelen-kelletlen ragaszkodott hozzá. A József keze volt a műhely hirdetése és csábító ereje. A vendégek elbeszélgettek vele, szerették. Jó volt ránézni fúrge és finom kezére, ahogy élvezettel dolgozott. (Mert minden mesterséget lehet élvezettel és undorral is űzni, attól függ, hogy aki űzi mestere e, vagy kontár?) Megbecsülték Józsefet s ha valahol borbélyról beszéltek, ő volt a fogalom igazi megtestesítője. Mint az emberé Toldi. Jövője is volt. Lehet-e szebb jövője egy borbélynak, mintha a mesterségéből szépen megél, tekintélyt szerez és megbecsülést? Normális körülmények között az asztalos sem vágyik arra, hogy a lakatosok testületének elnöke legyen, különösen akkor, ha mint asztalos, jó hírneve van, tehát a maga szakmájában elsőrangú.

Nem így azonban József, a borbély.

Divattá vált az átképzés. Beteges divattá, amely sok elrontott sorsot indított el. Az, amit az ország vezetői helyesen képzeltek el, a gyakorlatban sokszor vakvágányra futott. Valami beteg rögeszme terjedt szét, különösen Erdélyben, amikor mintha a visszafojtott indulatokat, husz év kizártságát akarták volna helyrehozni, mindenki a tisztviselői pályák felé indult. Nem kellett már a jól jövedelmező szabadfoglalkozás, nem kellett a kereskedői pult, a kalapács, vagy a többi szerszám. Nyugdíjas akart lenni mindenki. Község-házán, városházán, államnál helyezkedett el boldog, boldogtalan. Olyanok is, akik soha nem éltek a tisztviselői életet, akik nem szokták meg a havi szűken mért jövedelmet, akik mindig pénz-

zel bélelt zsebbel jártak s annyit kerestek, amennyit dolgoztak. Jöttek a Józsefek és beálltak tisztviselőnek. S már az első hónapok után kiderült, hogy nem tudják beosztani a kis fizetést, hogy az a bizonyos tisztviselői sors nem is olyan „uri” sors, ahogy gondolták, — hogy a gond ott ólalkodik az ember mögött és kevesebb jut mára, hogy holnapra is maradjon valami.

Tulságosan nagy igényeik voltak, azt hitték, hogy a tisztviselőség egy öreg rozoga íróasztal s a félszegül tartott írótoll már más életnivót követel, amikor például konyhára többet költöttek szabadfoglalkozásu, kisebb igényű korokban, mint most. És jött az első félrelépés. Egy kis szabálytalanság, amely a végén minden kiderült. Nem türheti senki, hogy a magyar élet korrupcióvá váljon, hát a Józsefek a bíróság elé kerültek. Egy-két-három évet kap-

tak büntetésül, amit ugyancsak nehezen szerezhettek volna meg mesterségük gyakorlása közben. De a beretvát felcserélték a hivatali tollszárral!

Gyatra vállalkozás volt, a vállalkozó elbukott s a mérleg is lebillent. Elhagyták a kaptafát és azt hitték, a nyugdíj s az irodatiszti, vagy dijnoki sárgára bagózott mutatóujj már utlevélül szolgál valami gondtalan, vidám világba.

Egy buta álmokép, hamis képzelgés, tisztviselőségbe vetett áluralkodási hit vitte börtönben Józsefet is, a borbélyt. Ki a hibás? Ki a felelős érettük? Nehéz volna erre a kérdésre felelni. Hiszen végül is a maguk elhatározását követték, amikor otthagyták rendes munkájukat egy másik, képzett világért. Sokan voltak ilyenek, akik csak hátráltatják az átállítást és semmit nem használnak a nemzetnek.

Amit a beszolgáltatási köteleességről tudni kell.

Az ideai gabonatermés jól fizetett, a gazdaközönség legszebb reményeit beváltotta. A termés betakarítása után legelső kötelessége minden gazdának, hogy beszolgáltatást teljesítse, elsősorban a gazdakönyvbe bejegyzett buzaegység számának megfelelő kenyérgabonát minél előbb a kijelölt kereskedőknek vételre ajánlja fel. Minden gazdának tudnia kell, hogy kenyérgabonából, zsiradékból és szabadválasztásu terményekből mennyit kell beszolgáltatnia, ezt a gazdakönyvébe a nyilvántartó hatóság bejegyezte. A gazdakönyv arról is tájékoztat, hogy a különféle termények és termékek hány buzaegységet számitanak.

A beszolgáltatást szabályozó rendeletek meghatározták azt is, hogy milyen esetekben lehet a beszolgáltatási köteleességet mérsékelni, beszámítással, vagy módosítással teljesíteni.

Mérséklésnek akkor van helye,

ha a gazdálkodó valamilyen oknál fogva az előirt beszolgáltatási köteleességét nem képes teljesíteni. Ilyen esetekben a hatóság a beszolgáltatási köteleességet, vagy annak egy részét elengedi, más szóval az eredetileg előirt buzaegységek számát csökkenti. Mérséklést kérhet (vagy kérhetett) a gazdálkodó abban az esetben, ha szántóterületének több mint felén olyan terményeket termelt, melyeknek buzaegységszáma nincs megállapítva, vagyis nem szerepelnek azok

között a termények és termékek között, melyeknek beszolgáltatásával az I—III. csoportokban előirt beszolgáltatási köteleesség leróható. Aki ilyen növényeket termelt, kérheti a termelt, kérheti a terhelésre fordított szántó területnek a mentesítését, viszont a közellátási kormánybiztos — ha a közellátás érdekei megkivánják — kötelezheti a gazdálkodót az ilyen termények beszolgáltatására.

Ha a gazdálkodó termelési vagy bizonmányosi szerződés alapján termelt ilyen terményeket, a termeltetőtől kapott igazolás alapján kérheti, hogy a szerződésben lekött szántóterületének minden kataszteri holdja után 500 buzaegységgel mérsékeljék a szabadválasztásu csoportban fennálló beszolgáltatási köteleességét.

Lótenyésztő gazdaságok törzskönyvezett „Elit”, I. osztályu és koronabélyeges ménesek kancáik után darabonként 500, az egységes ménesek kancáik után 1200 buzaegység mérséklésben részesíthetők a beszolgáltatási köteleesség szabadválasztásu csoportjában.

Az olyan kisgazdák, akiknek szántóterülete után megállapított kataszteri tiszta jövedelme 100 aranykoronánál nem több, mérséklésben részesülnek a háztartásukban élő 12 évnél fiatalabb gyermekek száma szerint. Ez a mérséklés a kenyérgabonaszolgáltatási köteleességet érinti és a gyermekek száma szerint 10-től 100 buzaegységig terjedhet.

A hadbavonult kisgazda vagy családtagja nem foglalkozhatott a föld mű-

velésével. Nyilvánvaló, hogy a munkaerő hiánya a termésben is érezteti hatását. Ezért azoknak a kisgazdáknak, akiknek szántóföldi kataszteri tisztajövedelme 100 aranykoronánál nem több, módjukban áll a hadbavonulásra való hivatkozással beszolgáltatási kötelességük mérséklését kérni. A katonai szolgálatban eltöltött minden hónapra a kenyérgana- és zsirbeszolgáltatási kötelességet 10—10 buzaegységgel, a szabadválasztású csoportban pedig 30 buzaegységgel kell mérsékelni.

A gazdálkodó minden igyekezete és gondossága ellenére is sokszor kerülhet olyan helyzetbe, hogy önhibáján kívül nem tud eleget tenni beszolgáltatási kötelességének, így különösen akkor, ha valamilyen elemi csapás éri, állatja elhull.

Elemi csapás esetén,

ha a kár a lábonálló termést érte, a pénzügyigazgatóság állapítja meg a kár mérvét. Ha a pénzügyigazgatóság egy-egyedest kárt állapít meg, a beszolgáltatási kötelesség 50 százalékát, ha kétnegyedest kárt állapít meg a beszolgáltatási kötelesség 75 százalékát, ha pedig háromnegyedest, vagy négynegyedest kárt állapított meg, a teljes beszolgáltatási kötelességnek arra a csoportjára kell alkalmazni a mérséklést, amelyik csoportba tartozó termény érte az elemi kár. Ha a buza vagy rozstermést érte, akkor a kenyérgabona beszolgáltatási kötelességét, ha a kukoricát, árpát, vagy olajosmagvakat érte, akkor a zsirbeszolgáltatási kötelességet, végül ha a III. csoportban felsorolt növényeket sújtotta elemi csapás, akkor a szabadválasztású beszolgáltatási kötelességet kell mérsékelni. A pénzügyigazgatóság a nyilvántartó hatóságnak megküldi az elemi károknak a jegyzékét, ebből a jegyzékből kijegyzi a nyilvántartó hatóság gazdálkodók és földrészletek szerint a károsodás mértékét s ennek alapján állapítja meg hogy az egyes gazdálkodók beszolgáltatási kötelességét hány buzaegységgel kell mérsékelni. Előfordulhat, hogy a kenyérgabonát ért elemi csapás folytán törlendő buzaegység száma több, mint az egész kenyérgabona beszolgáltatási kötelesség. Ilyen esetben a mérséklést a szabad választású termények és termékek csoportjára, ha pedig szükséges, a zsirbeszolgáltatási kötelességre is ki kell terjeszteni. A mérséklés szempontjából figyelembevehető buzaegységszámot úgy kell kiszámítani, hogy a nyilvántartó hatóság az elemi kárt szenvedett terület kataszteri tisztajövedelmét 50-el megszorozza s ezt a buzaegységszámot alkalmazza a fentiek szerint. Ha az elemi kárt szenvedett földrészlet kataszteri tisztajövedelme elkülönítve nem állapítható meg, akkor a gazdálkodó egész egész szántóterületének átlagos kataszteri tisztajövedelmét kell figyelembevenni. Ha a kár mérvének megállapítása a pénzügyigazgatóság feladatkörébe tartozik, a nyilvántartó hatóság csak az előzőekben ismertetett eljárást alkalmazhatja. Abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság nem állapított meg elemi kárt, a nyilvántartó hatóság nem adhat mérséklést. Ha viszont olyan természetű

kár érte a gazdát, mely nem illetékes a kár mérvének megállapítására, mint például magtártűz vagy állatelhullás esetén, akkor két lehetőség van. Ha az elpusztult termény vagy állat biztosítva volt, a biztosító társaság által kifizetett kártérítés összege szabja meg a mérséklés lehetőségét. A beszolgáltatási kötelességet azoknak a terményeknek és állatoknak megfelelő buzaegység 60 százalékaival kell mérsékelni, melyekért a biztosító társaság a kártérítést kifizette. Abban az esetben, ha az elpusztult termény vagy termék nem volt biztosítva, a kár mérvét is a nyilvántartó hatóság állapítja meg a közellátási bizottság véleményének meghallgatásával.

Az olyan községekben, ahol törvényen alapuló nyomásos gazdálkodást folytatnak, a beszolgáltatási kormánybiztos ad engedélyt. Teljes mérséklést lehet kérni az ugarinak használt szántóterület kataszteri tisztajövedelmének megfelelő buzaegység erejéig. A mérséklés a beszolgáltatási kötelesség mindhárom csoportjára kiterjed.

Beszámítás iránti kérelemnek

olyan esetben van helye, amikor a gazdálkodó terményeinek vagy termékeinek egyrészt nem kijelölt kereskedőnek adja ugyan el, de a közellátásügyi miniszter által megengedett módon használja fel vagy adja ki. Beszámítható a kenyérgabona beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe a kenyérgabonában ténylegesen kiszolgáltatott cséplőrész. Az aratórészt akkor lehet beszámítani, ha a gazdálkodó szántóterülete a 20 kataszteri holdat meghaladja, vagy 20 kataszteri holdnál kisebb a terület, de a gazdálkodó a nyilvántartó hatóság előtt igazolja, hogy az aratási munkát tartós munkaképtelenség vagy katonai szolgálat miatt akár maga a gazdálkodó, akár családtagjai nem végezheték el, továbbá akkor is, ha a gazdálkodó munkaképtelen, hadirokkant, vagy hadiözvegy. Az aratórészt fejében kiadott gabonát azonban csak akkor lehet beszámítani, a fenti körülmények fennforgása esetén is, ha az aratószerződést a gazdálkodó a községi előjárásnál bemutatta. A közellátási kormánybiztos indokolt esetben felmentést adhat a munkaszerződés bemutatásától.

A szabályszerű szerződéssel szerződött mezőgazdasági idénymunkások (sommások) részére kimért kenyérgabona beszámítható a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe, tekintet nélkül a szántóterület nagyságára. Az így beszámítható mennyiség munkásonként és havonként legfeljebb 2 métermázsza lehet. Egy munkás részére kiadott kenyérgabonából azonban legfeljebb 10 métermázsza számítható be. Az így kiadott munkabér akkor is beszámítható, ha a munkások szőlőművelésre szerződtek.

A gazdasági cselédek részére kiadott kenyérgabona konvenció általában nem számítható be a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe, ha azonban a gazdaság annyi éves konvenció cselédet alkalmaz, hogy szántóterületének minden 20 kataszteri holdjára több mint egy egész konvenció cseléd jut, annyi ke-

nyérgabonának a beszámítását kérheti, amennyi a fenti arányt meghaladó létszamu cselédeknek kiszolgáltatott egy egész konvenciót 12 métermázsának számítva. A cselédszerződéssel szerződött bognárok, kovácsok és a kegydíjas cselédek a cselédlétszámba besorolhatók. Nem számít konvenciónak az el nem szerződött és alkalmi munkát végző iparosok részére kimért kenyérgabona. Az általános mértékű cselédtartás átlagos költsége kataszteri holdankint — az előzőek értelmében — 60 kenyérgabona, a konvencióból tehát csak az a mennyiség számítható be, amennyivel a 12 métermázsás kimérés a kataszteri holdankint számított 60 kg-ot meghaladja. Ha például a gazdálkodónak 25 kataszteri hold szántója van és erre a területre egy egész konvenció és egy fél konvenció cselédet tart, az egész konvenciónak 14 métermázsza, a félkonvenciónak 6 métermázsza kenyérgabonát mér ki, a beszámítás mértékét a következőképpen kell kiszámítani. A rendelet alapján figyelembevehető az egészkonvenciónál 12 métermázsza, a félkonvenciónál 6 métermázsza, összesen tehát 18 métermázsza, az átlagos cselédtartás mértéke kataszteri holdankint 60 kg, 25 kataszteri hold esetén 15 métermázsza. A 18 métermázsza és a 15 métermázsza különbsége 3 métermázsza, ezt a mennyiséget lehet a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámítani, függetlenül attól, hogy a gazda valójában 14 métermázsát mért ki az egész konvenció cselédjének.

Beszámít a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe

a haszonbérő által a haszonbérbeadó részére kiszolgáltatott kenyérgabona és zsir, vagy hizott sertés is. A haszonbérő a haszonbérbeadónak gazdasági cselédjei és időszakos mezőgazdasági munkásai részére, beszámítás mellett adhatja ki a kenyérgabona-fejadagot, de csak abban az esetben, ha a haszonbérbeadó szántóföldön nem gazdálkodik, vagy ha gazdálkodik is, de kenyérgabonát egyáltalán nem termelt. Feles haszonbérő részére kiszolgáltatott kenyérgabona és zsir azonban csak akkor számítható be a feles haszonbérő beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe, ha a feles haszonbérbeadó nem vállalta át a beszolgáltatási kötelesség felének teljesítését. Kenyérgabonából személyenként 240 kg-ot kell a haszonbérő beszolgáltatási kötelességébe beszámítani, minden olyan — a haszonbérbeadó háztartásához tartozó — személy után, aki hatóságilag igazolja, hogy kenyér- és lisztjegy jogosultságáról lemondott; a zsirjegyjogosultságról történő lemondás igazolása esetén személyenként 100 buzaegységet kell a haszonbérő zsirbeszolgáltatási kötelességébe beszámítani.

Az államnak vagy állami akciók részére eladott tenyészállatok beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámíthatók, az előirt igazolások felmutatási kötelesség.

Többféleképpen módosítható

Módosulás beállhat a beszoigáltatásra kötelezett gazdálkodó személyének változása következtében vagy oly módon, hogy a beszoigáltatási kötelességet az egyik csoportban megállapított árú beszoigáltatása helyett a másik csoportba sorolt árú beszoigáltatásával lehet teljesíteni. Személyi változásfeles haszonbérlet esetén állhat elő, amikor is a feles haszonbérbeadónak lehetősége volt a nyilvántartó hatóságtól azt kérni, hogy a feles haszonbérletbe adott területre kivetett beszoigáltatási kötelesség felének átvállalása esetén részére gazdakönyvet és gazdalapot állítson ki, vagy ha már volt gazdakönyve, eredeti beszoigáltatási kötelességét a feles haszonbérletbe adott terület beszoigáltatási kötelességének felével növelje a nyilvántartó hatóság. Ugyanekkor a feles haszonbérlet beszoigáltatási kötelességét mindhárom csoportban 50%-kal mérsékelte a nyilvántartó hatóság. A felemelésnél és a mérséklésnél figyelembe kellett venni a feles haszonbérlet által előzetesen beszoigáltatott termények és termékek buzaegységek számát is.

Kenyérgabona helyett árpát vagy kukoricát lehet beszoigáltatni a közellátási kormánybiztos engedélyével. Az erdélyi vármegyékben és Zala vármegye visszafoglalt területén külön engedély nélkül lehet árpát és kukoricát a kenyérgabona beszoigáltatási kötelesség teljesítésébe beszoigáltatni. Rizst az ország egész területén be lehet szolgáltatni kenyérgabona helyett.

Zabbal a gazdálkodó bármely csoportban fennálló beszoigáltatási kötelességének eleget tehet.

Ha egy gazdálkodónak több önálló gazdasága van, kérheti a beszoigáltatási kötelességének módosítását oly formában, hogy az egyik gazdaságát terhelő beszoigáltatási kötelesség egy részét a másik gazdaságára írja át a hatóság. Ilyen kérelmek a rendeletben előirt határidőre tekintet nélkül a jövőben is teljesíthetők. Ha a gazdasági egy törvényhatóság területén fekszenek, a közellátási kormánybiztostól, ha a gazdaságok több törvényhatóság területén fekszenek, a közellátási ügyi minisztertől kell engedélyt kérni.

Igen gyakran előfordul, hogy a gazdálkodó saját vetőmag- és háztartási szükséglete nem teszi lehetővé azt, hogy a kenyérgabonára és zsirra vonatkozó beszoigáltatási kötelességének eleget tessen. Ilyen esetben kérheti.

A beszoigáltatási kötelességének a módosítását,

vagyis azt, hogy beszoigáltatási kötelességét a másik két csoport valamelyikébe tartozó terménnyel vagy tejtermékkel teljesíthesse. A kenyérgabonaszükségletnél személyenként 240 kg-ot, vetőmagszükségletnél búzából 120 kg-ot, rozsból vagy kétszeresből 110 kg-ot lehet figyelembe venni, zsiradékból pedig annyit, amennyit a közellátási kormánybiztos a közellátási bizottság véleményének meghallgatásával esetenként megállapít. Ha a gazdálkodó ezt a kedvezményt óhajtja igénybevenni, meg kell jelölnie azokat a terményeket, melyekkel módosított be-

szolgáltatási kötelességét teljesíteni kívánja. Helyettesítésül gabonát, burgonyát, babot, olajsmagot, sertést, vágómarhát és juhot, baromfit, tejet vagy tojást kell a beszoigáltatásra előírni.

Olyan gazdálkodók, akik szántóterületüknek több mint a felén termelnek és a legutóbbi három és valamelyikében termeltek fűszerpaprikát, vöröshagymát, vagy fokhagymát, kérhetik a kenyérgabonára és zsirra vonatkozó beszoigáltatási kötelességnek az említett termények beszoigáltatásával való teljesítésére vonatkozó engedélyt. A nyilvántartó hatóság vizsgálja meg és igazolja a kérelem jogosultságát.

Az egész ország közönségének egyetemese érdeke, hogy a gazdálkodók a beszoigáltatási kötelességüket az előirt határidőn belül pontosan teljesítsék, minden egyes termény vagy termék beszoigáltatásának a határidejét előírják a rendeletek, a határidőkről a községi előjárások és a közellátási felügyelőségek tájékoztatják a gazdaközönséget.

Munkakamarai ügyészi intézmény.

Az erdélyi munkavállalók: munkások, kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők régi óhaját teljesítette most az iparügyi miniszter, amidőn a kolozsvári munkakamara előterjesztésére, melyet az Erdélyi Párt hathatósan támogatótt, Kolozvár, Nagyvárad és Marosvásárhely után, az erdélyi vidéki centrumokban is szeptember elsejével felállította a munkakamarai ügyészi intézményt, kiváló jogi képzettségű és munkaügyekben jártas ügyvédek szerződésén, akik a kolozsvári munkakamarától, illetve az iparügyi miniszteriumtól fizetett díjazás ellenében ügyvédi irodájukban díjtalanul állnak munkaügyekben a munkavállalók rendelkezésére, számukra díjtalanul adnak szakszerű felvilágosításokat, mint az érdekeltek ügyvédei tárgyalnak a munkaadókkal a viták kérdésekben és szükség esetén lefolytatják a pereket is.

A megbízott ügyvédek a következők: Szatmárnémetiben dr. Mártha József (Vámdob u. 2), Nagyváradon dr. Richter István (Szent István tér 3), Désen dr. Egyed Miklós, Besztercén dr. Vernes Gyula (Vármegyeháza), Szászrégenben Apáthy Zoltán, Gyergyószentmiklóson dr. Márton András, Csikszereván dr. Gál Antal, Sepsiszentgyörgyön dr. László Ferenc (Sepsiszentgyörgyön dr. László Ferenc (Csiki u. 17. sz.), Kézdivásárhelyen dr. Laczkó László (20. Udvar-tér 2.), Székelyudvarhelyen Csiky Andor (Bethlen utca 3.), Zilahon később történik meg a munkakamarai ügyész szerződésének.

A munkakamarai ügyészek, amennyiben a helyi viszonyok más időpontot nem tesznek szükségessé, hétköznapokon d. u. 3 és 7 óra között fogadják irodájukban a jogkereső munkavállalókat.

Az iparügyi miniszter intézkedése Erdélyben általános megelégedést keltett

Hirdessen a „Szilágysomlyó“-ban!

Felhívás

a Kolozsvári Nemzeti Színház Színészképző Iskolájába való beiratkozásra.

A Kolozsvári Nemzeti Színház Színészképző Iskolája, amely az 1941-1942. iskolai évben egy osztállyal indult meg, most már teljesen kiépült és a 3 éves tanfolyamra megszervezett intézet az 1943-1944. iskolai évet teljes 3 osztállyal kezdi meg, hogy az év végén első ízben bocsássa szárnyukra a végzett növendékeket. A két évi munkásság folytán kiépült iskola, mint önálló drámai tagozat, a M. Kir. Kolozsvári Zene-konzervatórium keretében, annak helyiségeiben és a követelményeknek megfelelő színpadán talált végleges otthon.

Az Igazgatóság hivatalos közlése szerint a kötelező felvételi vizsgákat az újonnan beiratkozók részére, szeptember hó 24-25-én tartják meg. A felvételi vizsgára jelentkezhetnek minden keresztény, magyar, jó erkölcsű, legalább 4 középiskolai előképzettségnek megfelelő 15-23 éves nő és 17-25 éves férfi. Az előirt előképzettségű, valamint a meghatározott korhatártól az Igazgatóság csak különös rátermettség esetén tekinthet el.

A felvételi vizsga tárgya: szabadon választott 3-4 magyar, klasszikus vers (Kisfaludi, Vörösmarty, Tompa, Petőfi Arany, stb.) hibátlan elmondása, továbbá prózai művekből 1 oldal, esetleg egy mese pontos betanulása és hibátlan elmondása.

Felvételre és beiratkozásra jelentkezni lehet a M. Kir. Kolozsvári Zene-konzervatórium titkári hivatalában (Mussolini ut 5.) d.e. 10-12-ig és d.u. 5-7-ig. Jelentkezési határidő: szeptember 23, ezen a napon mindenkinek személyesen jelentkeznie kell. Származási bizonyítványait és iskolai bizonyítványát mindenki hozza magával a jelentkezés alkalmával. Vidékiek kérvényeiket ugyancsak fenti határidőig levélben is elküldhetik.

A felvételi vizsga díja 10 pengő, beiratási díj 10 pengő, tandíj havi 20 pengő. Tandíjmérséklést csak kivételes méltánylást érdemlő esetekben adhat az Igazgatóság.

Az Iskola 3 éves tanfolyamának elvégzése után, a végzett növendékek minden más vizsga, vagy formai képzés nélkül, bármely magyar színházhoz elszereződhetnek.

A tanítás kezdete mind 3 tanfolyamon: szeptember 27.

HIREK

— **Szülői értekezlet az állami gimnáziumban.** A szilágysomlyói állami gimnázium az iskolai év megkezdésének elhalasztásával felmerült időszerű kérdések megbeszélésére f. é. szeptember hó 22-én este 7 órakor szülői értekezletet tart. Az értekezletre a tanulók szüleit és minden érdeklődőt meghív az

Igazgatóság.

— **Adjunk vért a betegeknek!** A szilágysomlyói állami kórház azzal a kéréssel fordul az egészséges fiatal férfiakhoz és nőkhöz, hogy jelentkezzenek véradásra. A korszerű gyógyászat nem nélkülözheti azt a páratlan erejű gyógymódot, de sajtószerű módon városunk lakói indekenkednek a véradástól. Ezt a idegenkedést semmi sem indokolja. A véradás jóformán semmi fájdalommal nem jár, de a kórház jelentős összeget is fizet érte. Azonkívül a jelentkezőnek meg van az az előnye is, hogy alapos vizsgálatban részeseül teljesen ingyenesen. Ha valakit esetleg a szégyenkezés tartana vissza, az gondoljon az irgalmas szamaritánusra, szenvedő embertársunkon segíteni nemcsak, hogy nem szegyen, de egyenesen erény és dicsőség. Honvédeimi szempontból is nagy jelentősége van a véradásnak, mert a háboru fordulhat még úgy, hogy kórházunkban is súlyosan sebesült katonákat fognak ápolni és gyors beavatkozás válik szükségessé. Ezt a gyors beavatkozást igen megkönnyítendő, ha a kórháznak lennének már ismert véradói, akik a vércsoportja már meg volna állapítva. Mindenképpen helyes és ajánlatos tehát, hogy jelentkezzenek az arra alkalmasak. Fájdalom és az egészségre gyakorolt legkisebb ártalmas hatás nélkül szép és nemes cselekedetet hajtanak végre és nem megvetendő pénzhez is jutnak. A jelentkezőknek bővebb felvilágosítást készségesen nyújt a kórház irodája.

— **A kir. fiu polgári iskola vizsgálója.** Szeptember 15. és 16-án volt a most nyílt helybeli fiu polgári fiu iskola javító, különbözeti felvételiző magán és rendes felvételiző vizsgálói, melyek igen jó eredménnyel sikerültek. Vizsga elnök Jeges Sándor kolozsvári polgári iskolai szakelődő volt, aki elismerését fejezte ki a vizsgák sikeréért.

— **A visszatérhető gyapjú mennyisége.** Az érvényben lévő iparügyi miniszteri rendelet értelmében lenyirt gyapjuból csak az a termelő tarthat vissza a maga és családtagjai, valamint alkalmazottai által való felhasználás céljára megfelelő gyapjumennyiséget, aki az 1941. évet megelőzően is házilag dolgozta fel a saját maga által termelt gyapjút. Mindazokon a vidékeken tehát ahol a gyapjú házi feldolgozása 1941-et megelőzően nem volt szokásban, a lenyirt gyapjumennyiségből visszatartani semmit nem szabad, hanem az egész gyapjúkészletet be kell szolgáltatni. Ahol 1941 előtt is foglalkoztak a gyapjú házi feldolgozásával, ott a 16.000/1943. lp. M. számú rendelet szerint saját feldolgozásra visszatérhető 5 birkából lenyirt gyapjubunda, de legfeljebb 7 kiló zsiros, vagy 4.2 kiló mosott (úsztatott, kézzel mosott) gyapjú, vagy pedig, hogy a ház-

tartásban a termelőn kívül négyenél több személy (családtag, alkalmazott) él, minden további személy után még egy-egy birkáról lenyirt gyapjubunda, legfeljebb azonban személyenként 1.4 kiló zsiros, vagy 0.8 kiló mosott gyapjumennyiség.

— **A nagykarolyi műkedvelők Szilágysomlyón.** Szept. 11.-én este a kat. Kulturteremben telt ház mellett játszották le a nagykarolyi műkedvelők Lilibárónő c. operettet, a Vöröskereszt javára. A meglepetésszerűen hatott nagyszerű darabban Turóczy Emilia, mint Lili bárónő, Vadai Manci játszottak elsőrangban. Komikus szerepében sok tapsot kapott Máyer László. De igen jó játékos Mészáros Kamil, Sopronyi Sándor és Hágen György is. A komornyik szerepében a hirtelen „beugró” Lozsánszky táncos, aki a táncokat a tőle megszokott nagyszerűséggel tanította be. Özv. Mille Jánosné, zongoratanárnő, mint zongorista, mint rendező is Lozsánszky táncosnővel együtt Szilágysomlyó elismerését érdemelték ki, nagyszerű vendégszereplésükkel. Vajjon, mikor fogja ezt a szilágysomlyói műkedvelő gárda visszaidni Nagykarolynak.

Városi Mozgószínház

Szeptember 18—19—20.

Szombattól—hétfőig.

Legújabb szenzációs magyar vígjáték!

Ragazkodom a szerelemhez

Szeptember 21. Csak 1 napig! Kedd.

Hatalmas francia filmdráma!

A boldogság komédiája

Szeptember 22—23. Szerda-csütörtök.

A muzsika koronázatlan fejedelmének MOZARTNAK minden regényénél fordulatosabb életét viszi filmre.

Istenek kedvence

HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

április hó 15-én megnyílt

Ezen európai hírű gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek.

Fedett gyógymedencék, ivóesernők, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállóházban, pensiókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőbe való tartózkodás alig kerül többre, mint odahaza. A Hajduszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszatérés. nál egész éven át 50%-os vasúti kedvezmény. Magyar és németnyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága-

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bélyegek használatával. Fillérével támogassa a hadigondozást.

Jó, kifogástalan töltőtollat csak megbízható cégnél vásároljunk!

Felhívom az igen tisztelt vevőim figyelmét arra, hogy az üres használt tintásüvegeket visszaváltom.

A márkás

TINTENKULI

megérkezett.

Szines papírszalvéta, toalettpapír, fekete elsötétítő papír s mindennemű papíráru kapható. Gumibélyegző megrendeléseket felveszek.

L Á Z Á R

könyv- és papírkereskedő.

2 tanuló
felvesz
Török László
fűszer- és vegyeskereskedő.

Egyházi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat jutányos áron készít a SZIVÓS és NAGY könyvnyomda.

SZILÁGY SOMLYÓ,

Kossuth L. utca